

V současné době běží ve sdělovacích prostředcích reklama "**Kvóty na české potraviny jsou nesmysl**". Zcela otevřeně se na webu www.drahejidlo.cz hovoří o tom, že "*Česká republika je v řadě klíčových potravin soběstačná jen na 30-40%*" a "*zavedení povinných kvót na potraviny povede k ohrožení jejich dostupnosti, k výraznému snížení výběru, k nárůstu cen a hrozbě recipročních opatření ze strany jiných států. Navíc jsou v rozporu s evropským právem.*"

Je politováníhodná situace, kam členství v EU Českou republiku dovedlo - k nesamostatnosti, závislosti na dovozu potravin z jiných států a navíc v případě pokusu o nápravu situace panuje obava z odvetných opatření.

Původní státy EU (myšleno členové EU před vstupem ČR do EU) měly možnost nastavit domácí pravidla pro produkci levných surovin (a plodin) k potravinářské výrobě dle svého uvážení - určit výši národních dotací - a také to tak činily. Ovšem pokud by to tak chtěla nyní udělat i ČR, nemůže rozhodnout sama, musí jí tyto dotace EU schválit! Ovšem v prostředí společné zemědělské politiky EU je toto schválení národních podpor pro určitou výrobní sféru (dotace na vybrané suroviny či plodiny) prakticky nemožné. **Dokud bude ČR členem EU, razantní zlepšení situace nelze očekávat.**

Aliance národních sil připravuje řešení i této problematiky bez povinných kvót, proto předkládá následující koncept:

DEKRET POTRAVINOVÉ SOBĚSTAČNOSTI, BEZPEČNOSTI A DOSTUPNOSTI

Ideologické hledisko:

Základní priorita - zajistit dostatek dostupných a zdravých potravin pro občany České republiky. Dostatečné množství potravin vyrobených na území České republiky zajišťuje jak základní lidskou potřebu, tak poskytuje republice nezávislost na okolních zemích. Tím je zamezeno tomu, že Česká republika není manipulovatelná a vydíratelná tím, že jí bude přístup k potravinám odepřen.

Při dovozu surovin a potravin ze zahraničí, je vždycky třeba brát v úvahu nejen ekonomické hledisko (respektive ekonomickou výhodnost). Vždy je potřeba hodnotit, že suroviny a potraviny, které se k nám dováží ze zahraničí, jsou bezpečnostním rizikem. Vždy je riziko, že nám potravina ze zahraničí nebude v požadovaném množství dodána, proto je v takovém případě třeba nahlížet na ČR jako zemi v ohrožení.

Mít dostatek dostupných zdravých a nutričně hodnotných potravin, je základním právem občana a povinností státu toto zajistit.

Zajištění potravinové bezpečnosti, soběstačnosti a dostupnosti je třeba považovat za sektor, který by musí být zcela vyčleněn z tržní ekonomiky a řídit se výhradně potřebou obyvatel. Z tohoto důvodu je možná a žádoucí jeho regulace státními nařízeními, optimalizacemi a podporami (dotacemi).

Za samozřejmou se považuje ochrana trhu před neřízeným dovozem surovin a potravin ze zahraničí.

Soběstačnost

Soběstačností při produkci potravin se rozumí stav, kdy potraviny, respektive základní suroviny z kterých jsou potraviny vyráběné, jsou produkovány na území České republiky,

jsou zde zpracovány, skladovány a distribuovány ke konečnému spotřebiteli – občanům ČR.

Soběstačností ve výrobě potravin se rozumí především produkce základních surovin, které k výrobě potravin slouží a je možné je vyprodukovat a finalizovat do konečného výrobku na území České republiky. Jedná se zejména o suroviny (plodiny):

- brambory,
- pšenice,
- ječmen,
- žito,
- oves,
- slunečnice,
- kukuřice,
- řepka,
- maso hovězí,
- maso vepřové,
- maso drůbeží,
- maso ryb,
- další druhy masa vyráběné produkované v menším rozsahu zejména skopové, králičí a další,
- cukr,
- dále se jedná o produkci ovoce, zeleniny, chmele a případně dalších zde nezmíněných druhů plodin či surovin pro výrobu potravin, které lze bez enormních nákladů produkovat alespoň sezónně na území České republiky.

Pro plánování a zajištění dostatku potravin nebo surovin, ze kterých se potraviny vyrábí, je výchozí hodnotou spotřeba, kterou eviduje Český statistický úřad na obyvatele. Tato spotřeba musí být navýšena o dostatečné rezervy (především pro případ možné neúrody v dalším roce), dále musí být navýšena, které bude zohledňovat skutečnost, že výše spotřeby jednotlivých typů potravin je ovlivněna jejich cenou. To znamená, že pokud dojde ke zlevnění, může se spotřeba této potraviny (či suroviny) navýšit. *Příkladem je hovězí maso, jehož nízká spotřeba je způsobena vysokou cenou.*

Bezpečnost

Bezpečnosti při produkci potravin se rozumí na jedné straně zdravotní nezávadnost potravin, což znamená, že potraviny jsou prostě škodlivin ohrožujících lidské zdraví. Zejména chemických reziduí, škodlivých plísní a jejich toxinů, nežádoucích bakterií a jejich metabolitů, případně jiných škodlivých látek.

Druhé hledisko bezpečnosti při produkci potravin je, že veškerá nezbytná produkce surovin a vyrobených potravin bude skladována na území České republiky.

Poznámka: viděli jsme to v případě koronavirové krize, kdy ochranné pomůcky byly zadržovány jednotlivými státy a nebyly distribuovány na místo určení. Proto je nutné, aby se veškeré nástroje potřebné pro produkci, zpracování a uchování potravin nacházely na území ČR.

Je nutné mít dostatečné skladovací kapacity pro vyprodukované suroviny a vyrobené potraviny. Těž musí být zajištěny odpovídající technologické provozy ke zpracování surovin a výrobě potravin.

Je nutné mít dostatek zdrojů – lidských i technických (patříčné technologické zázemí, včetně náhradních dílů, energií a pohonných hmot). Za rizikový faktor je třeba považovat i dovoz techniky a náhradních dílů, chemických přípravků a osiv ze zahraničí.

Je třeba mít zajištěn dostatek ochranných a dezinfekčních prostředků nezbytných pro produkci surovin a výrobu potravin (především pesticidů pro výrobu a skladování surovin).

Pokud dojde k neúrodě - nedostatečné produkci základních surovin na území České republiky - je povinností státu, co nejdříve tyto suroviny zakoupit v okolních státech a dopravit je na území České republiky.

Dostupnost

Dostupnost potravin je stav, který zajišťuje, že každý občan bude mít potraviny dostupné. To znamená, že mu budou:

1. cenově přístupné,
2. bude je možné zakoupit v okruhu fyzického dosahu občanů.

Je třeba mít odpovídající počet patřičně vybavených a fungujících provozoven zajišťujících distribuci a prodej potravin.

Náklady za potraviny na osobu by měly být maximálně ve výši zhruba 15% - 20% z průměrného platu, kterého dosahuje 75% obyvatel ČR. Garantem tohoto stavu musí být stát.

Je povinností státu zajistit, aby cena domácí produkce byla nejvýše na cenové úrovni, jako zboží (surovin a plodin) dováženého ze zahraničí.

Závěrečné poznámky

Pokud se týká produkce bio a eko potravin, tak tyto potraviny tvoří úzký segment trhu obvykle okolo 4 až 5%. Tyto potraviny jsou považovány za nadstandardní a nejsou zahrnuty do produkce pro potravinovou bezpečnost a samostatnost. Mají charakter luxusního zboží, které je určeno pro lidi z bohatých vrstev. Na tento typ potravin se nevztahuje tento dekret.

Suroviny a potraviny, které nejsme schopni vyrobit na území České republiky, je možné dovážet ze zahraničí. Týká se to především tropického ovoce, zeleniny, mořských ryb, koření a podobně. Dovoz těchto komodit je považován za dovoz pro spotřebu nad rámec potravinové bezpečnosti a soběstačnosti.

Poptávku po sezónní produkci, zejména po ovoci a zelenině, je třeba pokrýt převážně z tuzemských zdrojů za ceny srovnatelné s dovozem ze zahraničí. Mimo produkční sezónu je po skončení obvyklé doby skladovatelnosti plodin pro pokrytí poptávky žádoucí dovoz ze zahraničí.

Stát je povinen podpořit poptávku po spotřebě domácích potravin osvětovou činností.

Přebytky produkce je možné skladovat, nebo vyvážet do zahraničí.